

[Røsing.]

af projektet til følge. Allerede for 4-5 år siden bevilgede Vanførefonden her i Danmark 3 mill. kr. som en økonomisk støtte til projektet. Men da bevillingen stod urørt et par år, var man i Vanførefondens bestyrelse indstillet på at annullere bevillingen, der som beløbet ikke var benyttet senest 1973. Nu står vi over for den kendsgerning, at den kærkomne og storsindede håndsrækning er trukket tilbage. Dette er meget beklageligt. Ifølge oplysninger, jeg har fået for nylig, har man i arbejds- og socialdirektoratet tænkt på at ændre den tidligere plan, således at man i stedet for et revalideringsinstitut for hele landet skulle bygge 3 institutioner, en institution i Godthåb, en i Diskobugtområdet og en i Sydgrønland. Efter byrde- og opgavefordelingslovgivningen i år vil det sikkert blive muligt, at disse i høj grad nødvendige institutioner kan etableres i nær fremtid.

Dertil vil jeg sige, at det stadig må være det afgørende, at bevilgende myndigheder får den nødvendige forståelse af hele situationen vedrørende grønlandske handicappedes forhold. Det må ikke skjules, at de grønlandske handicappede i mange år måtte leve under urimeligt dårlige forhold i sammenligning med de forhold, der er opnået her i landet. Mange af de grønlandske handicappede måtte og må nødvendigvis sendes til Danmark bort fra familie og fra det miljø, de er vant til. Disse anbringes i forskellige danske institutioner, og deres handicap er således fordoblet, både af sprogmæssige grunde, og fordi det bliver et helt andet miljø, de kommer til at leve i.

Det er meningen, at de påtænkte institutioner også skulle medvirke til, at mange af disse handicappede, der i øjeblikket befinder sig i de danske institutioner, får mulighed for at vende tilbage til det hjemlige miljø, hvorved deres handicap ville blive formindsket. Det er klart, at det må være det bedste, at denne service for disse handicappede øves i selve Grønland for at undgå yderligere problemer, som den nuværende ordning altid medfører.

Medens arbejdsløsheden tiltager i Grønland, vil det også ganske naturligt blive sværere for de handicappede at få beskæftigelse, dersom man stadig udskyder etablering af sådanne revalideringsinstitutioner i

Grønland. Her i landet har man opnået meget på dette område, således at mange handicappede kan få en normal beskæftigelse og få den følelse, at de også er med i samfundets trivsel.

Her må jeg appellere til vort ministerium om at være positivt indstillet på, at de grønlandske handicappedes forhold forbedres så snart som overhovedet muligt ved etablering af de omhandlede institutioner. Det samme vil jeg gøre over for det høje ting, der har den bevilgende myndighed.

Det andet spørgsmål er ikke mindre alvorligt og kan betegnes som Grønlands svøbe, ligesom tuberkulosen i sin tid har været; det er misbrug af spiritus, som snart i mange år i almindelighed har været og i disse år i særdeleshed er årsag til mange tragedier og ulykker. Jeg skal ikke benægte, at dette problem er vort, og det er os, der skal bekæmpe det, men i dette spørgsmål er en håndsrækning en nødvendighed, hvis vi i den kommende tid skal redde mennesker, der har hjælp behov.

Ligesom man i sin tid i begyndelsen af 1950'erne fra statens side satte alle kræfter ind for at bekæmpe tuberkulosen ved opførelse af et sanatorium i Godthåb og ved bygning af et røntgenskib, hvilken indsats lykkedes over alle forventninger, vil jeg mene, at en håndsrækning fra statens side kunne gøre gavn for alkoholikere, som ved afvænningskur kan vende tilbage til et normalt og sundt liv. Dette kan efter min mening ske i samarbejde mellem staten og grønlandske kommuner med hensyn til fordeling af udgifter. Jeg kunne tænke mig, at statens andel af denne nødvendige indsats må bestå i, at der i hvert sygehus foregår afvænningskur under lægens tilsyn; mens kuren står på, sørger kommunen i samarbejde med arbejdsmarkedskontoret for en nødvendig og individuelt afpasset beskæftigelse og sunde sysler for patienterne. Det er afgjort i kommunens interesse, at sådanne mennesker vender tilbage til et normalt og produktivt liv.

Dette samspil mellem staten, som i dag driver sundhedsvæsen i Grønland, og kommunerne, der yder social hjælp, kan foruden et forstærket oplysningsarbejde herom og andre nødvendige foranstaltninger give et skub i bekæmpelsen af det dilemma, vi står i i disse år.